

BIULETYN

EKOLOGICZNY POZNAŃ

Numer 3/2014

Pierwsza w Polsce Szkoła Przyjazna dla Sprawiedliwego Handlu

Piątkowska Szkoła Społeczna im. dr. Wandy Błęskiej w Poznaniu jako pierwsza w Polsce uzyskała tytuł „Szkoły Przyjaznej dla Sprawiedliwego Handlu” („Fair Trade School”).

Certyfikat, na ręce pani Agaty Ludwy - dyrektor szkoły, wręczył Tadeusz Makulski - krajowy koordynator kampanii „Miast Przyjaznych dla Sprawiedliwego Handlu”. Podczas uroczystości obecni byli również: pani Elżbieta Malik - reprezentująca dr Filipa Kaczmarka - członka Parlamentu oraz Leszek Kurek - dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska UMP. Uroczystość odbyła się 7 maja b.r., podczas finału szkolnych „Dni ekologii i Sprawiedliwego Handlu” organizowanych przez nauczycielki: Aleksandrę Kałabun i Sylwię Budasz.

od lewej: Tadeusz Makulski, Aleksandra Kałabun, Agata Ludwa, Elżbieta Malik

Aleksandra Kałabun i Leszek Kurek

Przyznanie tytułu było zwieńczeniem kampanii w trakcie której, w szkole prowadzona była promocja idei Sprawiedliwego Handlu i odpowiedzialnej konsumpcji.

Uczniowie brali udział w zajęciach i konkursach o tej tematyce, a rada pedagogiczna podjęła uchwałę popierającą Sprawiedliwy Handel.

Agata Ludwa - dyrektor szkoły

W 2012 roku pierwszą w Polsce parafią przyjazną dla Sprawiedliwego Handlu została Parafia Kościoła Rzymsko-Katolickiego p.w. Karola Boromeusza na poznańskich Winogradach.

Powyższe działania wpisują się w kampanię „Miasto Przyjazne dla Sprawiedliwego Handlu” prowadzoną w Poznaniu.

W listopadzie 2012 r. mieszkańcy (nie urzędnicy!) uzyskali pierwszy w Polsce taki tytuł dla Poznania! Obecnie, na świecie jest ponad 1500 „Miast Przyjaznych dla Sprawiedliwego Handlu”, w Niemczech jest ich 250, a w Wielkiej Brytanii – prawie 600! Kampania na rzecz uzyskania tytułu „Miasta Przyjaznego dla Sprawiedliwego Handlu” trwa w kilku miastach w Polsce, jednak Poznań jak dotąd jest jedynym miastem, w które posiada ten tytuł.

Tego typu działania służą promocji idei Sprawiedliwego Handlu i wskazaniu możliwości realnego wsparcia dla mieszkańców ubogiego Południa, zgodnie z zasadą „Trade not Aid” (handel, nie pomoc). Kraje te dysponują często bogatymi zasobami, a ich mieszkańcy nie potrzebują jałmużny, chcą być traktowani jak partnerzy handlowi, oferujący produkty najwyższej jakości. Potrzebują jedynie naszego wsparcia poprzez promocję produktów Sprawiedliwego Handlu i pomoc w dotarciu do konsumentów.

Na świecie rynek produktów Sprawiedliwego Handlu stale rozwija się. Pomimo kryzysu, sprzedaż wzrasta. W Polsce coraz więcej osób poszukuje produktów z certyfikatami Fair Trade na opakowaniach. Gwarantują one, że produkty są wytworzone z najlepszych surowców, na żadnym etapie nie były stosowane pestycydy i zachowane były wysokie standardy ochrony środowiska, nie były w sposób rabunkowy wydobywane surowce. Nie zatrudniano niewolników i dzieci. Plantatorzy i drobni rzemieślnicy zrzeszeni w spółdzielniach.

W Polsce najbardziej dostępna jest kawa, herbata, cukier trzcinowy, czekolada, miód, słodczyce i ryż, posiadające certyfikaty Sprawiedliwego Handlu.

Zachęcamy mieszkańców, szczególnie przedstawicieli handlu, gastronomii, szkół, uczelni, parafii poznańskich do udziału w Kampanii!

Więcej informacji na: poznai.pl/srodowisko

* Dlaczego PKN ORLEN stara się być fair?

Kawa certyfikowana znakiem Fairtrade znalazła się w ofercie PKN ORLEN już w 2008 roku. Spółka oferuje ją obecnie na 1150 stacjach paliw w punktach Stop Cafe i Stop Cafe Bistro.

Jak poinformowała nas pani Barbara Tęcza - dyrektor wykonawczy ds. Marketingu, PKN ORLEN mając na względzie troskę o ludzi i środowisko aktywnie wdraża projekty z obszaru zwanego CSR, co oznacza społeczną odpowiedzialność biznesu. W praktyce jest to przemyślana strategia prowadzenia biznesu. Jej priorytetem jest osiągnięcie równowagi między efektywnością i dochodowością firmy, a interesem społecznym. To metoda zarządzania przedsiębiorstwem oparta jest na wnikliwej analizie potrzeb wszystkich grup interesariuszy, dostosowana do specyfiki i skali jego działania. Istotnym elementem tych działań jest innowacyjność. I choć ruch Fair Trade (Sprawiedliwy Handel) w Polsce dopiero się rozwija i bardzo powoli przebija do świadomości konsumentów to Spółka dostrzegła nowe potrzeby klientów, a jednocześnie postanowiła włączyć się w popularyzowanie samej idei.

Kawa certyfikowana znakiem Fairtrade to dla PKN ORLEN ważny produkt. Liczy się jakość, smak, zadowolenie klienta, efekt ekonomiczny. Ważny jest także szerszy kontekst. Z badań wynika, że klienci doceniają fakt, że PKN ORLEN wprowadzając taki produkt znalazł się w gronie przedsiębiorstw wspierających rozwój Sprawiedliwego Handlu.

„Oferując tę kawę zachęcamy inne firmy, aby także promowały produkty oznaczone certyfikatami Fairtrade, a naszych klientów, żeby zwracali uwagę na oznakowania kupowanych przez nich artykułów.”

**W Stop Cafe i Stop Cafe Bistro
na stacjach PKN ORLEN,
można wypić kawę Fairtrade,
a także kupić mieloną lub ziarnistą
kawę Fairtrade w opakowaniach po 250g**

Stosowanie zasad CSR jak widać w efekcie prowadzi do zrównoważonego rozwoju w najbliższym otoczeniu, ale także w szerokiej skali. Z punktu widzenia firmy może oznaczać także wymierne korzyści ekonomiczne.

* Waste - Klaster pomoże poznańskim firmom zagospodarować odpady

Waste-Klaster jest siecią, którą tworzą przedsiębiorstwa branż związanych z gospodarką odpadami, jednostki miejskie i instytucje prowadzące badania

naukowe. Waste-Klaster powstał z inicjatywy Poznańskiego Parku Naukowo-Technologicznego i Fundacji UAM. W ramach sieci realizowany jest projekt pn. „Rozwój powiązania kooperacyjnego Waste-Klaster zmierzającego do podnoszenia standardów w branży gospodarki odpadami przy wykorzystaniu nowych technologii”, który został ujęty w Programie Ochrony Środowiska dla miasta Poznania na lata 2013-2016 i jest dofinansowany ze środków UE.

**Program 2013
Ochrony 2016
Środowiska 2020**

Waste-Klaster zajmuje się:

- * doradztwem w zakresie zabezpieczenia środowiska naturalnego przed negatywnymi skutkami niewłaściwej gospodarki odpadami,
- * opracowywaniem nowych, efektywnych rozwiązań, które pozwolą na wywiązanie się Polski ze zobowiązań unijnych w zakresie osiągnięcia zakładanych poziomów odzysku odpadów opakowaniowych, z pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz ze zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- * rozwojem nowych technologii związanych z gospodarką odpadami,
- * dostępem do nowoczesnej aparatury badawczej, organizowaniem szkoleń, tworzeniem platformy wymiany wiedzy i doświadczeń oraz działaniami promocyjnymi.

W ramach sieci Waste-Klaster funkcjonuje laboratorium (Waste-Lab) wyposażone w aparaturę pomiarową, z której mogą korzystać przedsiębiorcy uczestniczący w projekcie i dowiedzieć się jak bezpiecznie dla środowiska mogą zagospodarować wytwarzane przez siebie odpady. Waste-Klaster podpowiada jak pozyskać fundusze z Unii Europejskiej. Udział w Waste-Klaster nie wiąże się z żadnymi stałymi

W maju 2014 r., podczas VI Europejskiego Kongresu Gospodarczego w Katowicach, Waste-Klaster otrzymał wyróżnienie w kategorii „Innowacyjna Instytucja Otoczenia Biznesu”.

Więcej informacji na: poznan.pl/srodowisko

Jak uzyskać informacje o środowisku

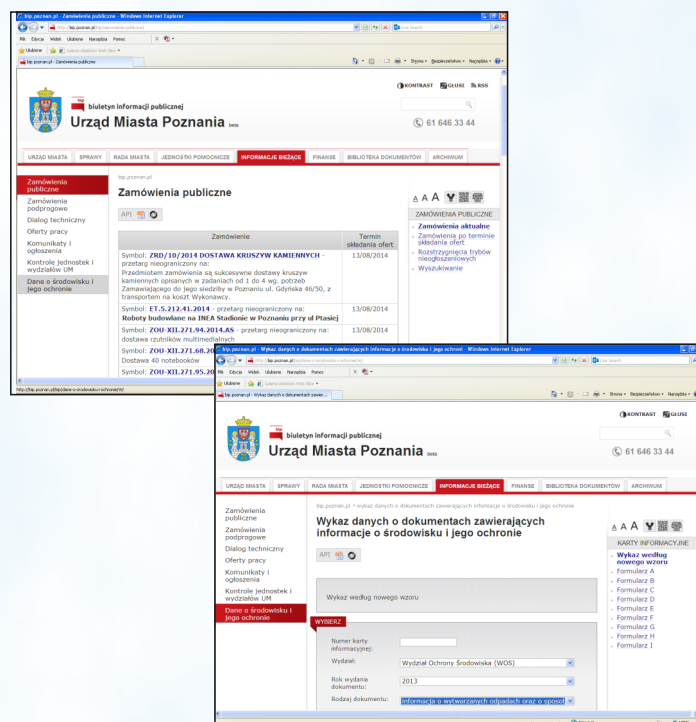
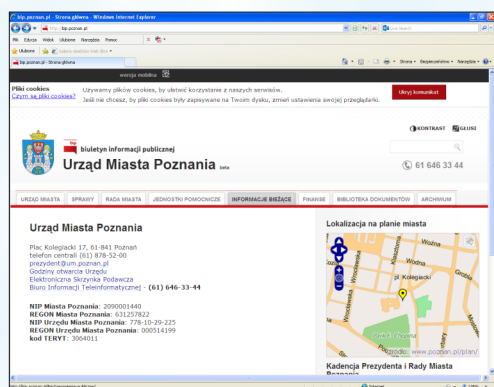
Jednym z istotniejszych zagadnień odnoszących się do działań instytucji publicznych w zakresie ochrony środowiska jest gromadzenie informacji o środowisku oraz obowiązek udostępniania ich. W prawie polskim zagwarantowano uprawnienie do uzyskania informacji na temat środowiska i jego ochrony – wynika to wprost z Konstytucji RP (art. 74 ust. 3), zaś szczegółowe zasady z tym związane znajdziemy w ustawie z 3.10.2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2013 r., poz. 1235 – t.j. z późn. zm).

Informacje o środowisku są szczególnym rodzajem informacji publicznej, które obejmują informacje znajdujące się w posiadaniu danego organu administracji publicznej bądź te, które są dla niego przeznaczone, a ich tematyka dotyczy

stanu środowiska i jego ochrony. Organ ma obowiązek udostępniać wspomniane informacje na żądanie osoby zainteresowanej w dwóch formach – w formie bez wnioskowej oraz po uprzednim złożeniu wniosku. Bez konieczności składania pisemnego wniosku udostępnia się informacje niewymagające wyszukiwania – przykładem takiej informacji może być np. udzielenie informacji telefonicznej o prowadzonym w danym momencie postępowaniu lub wydanej decyzji. Szczególną formą udostępniania informacji o środowisku jest prowadzenie przez organ publicznie dostępnego wykazu informacji o środowisku w Internecie.

Publicznie dostępny wykaz jest zbiorem danych umieszczonym w Biuletynie Informacji Publicznej, który podlega bieżącej aktualizacji i zawiera podstawowe dane na temat dokumentów stanowiących informację o środowisku. Są to w szczególności informacje o prowadzonych z zakresu ochrony środowiska postępowaniach oraz o decyzjach administracyjnych, które zostały wydane.

<http://bip.poznan.pl/bip/dane-o-srodowisku-i-ochronie/W/>

Dane o środowisku są udostępniane w Internecie w formie tzw. Kart informacyjnych zawierających zwięźle określony przedmiot sprawy, informację o podmiocie inicjującym postępowanie (osoba fizyczna/osoba prawna) i obszarze terytorialnym, którego postępowanie dotyczy oraz sygnaturę akt. Głównym celem istnienia wykazu danych o środowisku jest przede wszystkim możliwość szybkiego wyszukania informacji – zorientowania się, jakie dokumenty związane z ochroną środowiska posiada organ. Dane o środowisku będące w posiadaniu Wydziału Ochrony Środowiska są dostępne BIP UMP, w zakładce Informacje bieżące/Dane o środowisku i jego ochronie).

Pozyskaniu konkretnego dokumentu zawierającego informacje o środowisku (informacja, o którym została np. uprzednio znaleziona w BIPie) służy procedura udostępniania informacji na wniosek. Wniosek może być złożony w formie pisemnej lub elektronicznej. Z treści powinno jasno wynikać to, o jakie informacje wnioskuje się oraz w jakiej formie powinny one zostać udostępnione. Udostępnienie informacji wiąże się z naliczeniem opłaty zgodnej z rozporządzeniem ministra środowiska, która zależy od formy udostępnienia i parametrów samego dokumentu (np. ilość kserowanych stron). Po jej uiszczeniu i przekazaniu potwierdzenia wniesienia opłaty, wnioskowane dokumenty są przekazywane osobie zainteresowanej. Termin udostępnienia informacji o środowisku zgodnie z ustawą wynosi maksymalnie 30 dni, może on jednak ulec przedłużeniu o kolejne 30 dni w sytuacji, gdy informacje, o które się wnioskuje wymagają przetworzenia.

Więcej informacji na: poznan.pl/srodowisko

BIULETYN
EKOLOGICZNY POZNAŃ
Numer 3/2014

www.poznan.pl

POZnań
*Miasto know-how

Ewolucja oświetlenia

Od czasu wynalezienia żarówki w roku 1879, stała się ona nieodłączną towarzyszką dla człowieka. Było tak aż do roku 2012, kiedy to Unia Europejska zakazała sprzedaży tradycyjnych żarówek. Pomimo zakazu, są ciągle dostępne w sprzedaży, jako oświetlenie warsztatowe i przemysłowe.

Klasyczne żarówki są zastępowane przez świetlówki kompaktowe i do niedawna były najbardziej energooszczędnym źródłem światła. Z początku były bardzo drogie, ale w miarę jak rynek zaczynały zapełniać produkty różnych firm, cena zaczęła spadać.

Świetlówki mają wiele zalet, ale również i wady. Świetlówki najlepiej sprawdzają się w pomieszczeniach, gdzie światło włącza się na długi czas. Częste zapalanie i gaszenie powoduje skrócenie ich trwałości, dlatego używanie ich w toalecie lub korytarzu mija się z celem. Bardzo dużym plusem jest także ich trwałość, która jest 6-10 krotnie dłuższa od klasycznej żarówki. Sceptycy twierdzili, że podczas rozświetlania się świetlówki kompaktowej następuje zwiększony pobór mocy, co ich zdaniem podważało jej energooszczędność. Jednak doświadczenia nie potwierdzają tego. Świetlówki, znakomicie zastępują tradycyjne żarówki, które zwiększają moc przetwarzając na energię ciepłą.

Świetlówka pobiera ok. 20% energii zużywanej przez tradycyjną żarówkę na wytworzenie porównywalnej energii świetlnej, dlatego świetlówka o mocy 18W świeci z takim samym natężeniem co tradycyjna żarówka o mocy 100W. Jedną z ważniejszych różnic pomiędzy żarówką, a świetlówką kompaktową są materiały użyte do ich wytworzenia. Żarówka zbudowana jest ze szklanej bańki wypełnionej gazem szlachetnym takim jak argon czy krypton lub azot,

wolframowego żarnika i metalowego gwintu, dzięki czemu można ją było wyrzucić do śmietnika.

Świetlówka jest dużo bardziej skomplikowana – zawiera metale ciężkie i układy elektroniczne, co nie pozwala na wyrzucenie do śmietnika ale do oznaczonego pojemnika, a w przypadku jego braku, oddania do Punktu Gromadzenia Odpadów Problemowych.

Obecnie dostępne są rozwiązania bardziej energooszczędne od świetlówek kompaktowych - diody LED, czyli diody elektroluminescencyjne (z ang. Light Emitting Diode), które świecą w wąskim zakresie częstotliwości światła. Potrzebują bardzo mało energii do zasilania, a do tego mogą mieć wygląd klasycznych żarówek, dzięki czemu można je stosować we wszystkich rodzajach lamp i opraw. Diody LED są bardzo trwałe, można je w odróżnieniu od świetlówki kompaktowej zapalać i gasić bez wpływu na zmniejszenie ich żywotności.

Diody LED pomimo, że są droższe od świetlówki kompaktowej, mają 3-krotnie dłuższą żywotność, co powoduje, że są dobrym i oszczędnym źródłem światła do zastosowania w domach oraz w przestrzeni użytkowej i publicznej.

		Tradycyjna żarówka	Świetlówka kompaktowa	Diody LED
Zużycie energii [W]		25	6	2,6
		40	9	4,3
		60	11	6,4
		75	16	8
Trwałość [h]		1.000	8.000	20.000 – 50.000
Porównanie kosztów eksploatacyjnych	Koszt 1 szt [zł]	1,2	20	60
	Zużycie [szt.] w trakcie 15.000 h	15	3	1
	Łączny koszt [zł]	18	60	60
	Zużycie energii [kWh] w trakcie 15000h	1500	375	105
	Łączny koszt energii (taryfa G11 2014)	796	199	55
Łączny koszt użytkowania [zł]		814	259	115

Tabela. Porównanie kosztów eksploatacyjnych dla 3 źródeł światła

żarówka wolframowa

świetlówka kompaktowa

Diody LED w kształcie tradycyjnej żarówki

Więcej informacji na: poznan.pl/srodowisko

Biuletyn EKOLOGICZNY POZNAŃ redagowany jest przez pracowników Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Poznania.

Prosimy Państwa o zgłaszanie uwag dotyczących treści zawartych w biuletynie oraz propozycji nowych tematów.

e-mail: wos@um.poznan.pl

tel. (61) 878-40-53 lub -40-58, -40-77, -40-87

**SERDECZNIE DZIĘKUJEMY
WSZYSTKIM NASZYM CZYTELNIKOM !**

**BIULETYN
EKOLOGICZNY POZNAŃ**
Numer 3/2014

www.poznan.pl

POZnań
*Miasto know-how